

Fredag morgen **Aftenposten** 9. november 1945

23 500 landssvikere for retten

Og 40 000 vil få sin sak avgjort ved forelegg.
Riksadvokaten har gitt direktiver om påtaleunntatelse
i en rekke tilfelle som har vært ansett som tvilsomme.

Riksadvokat Sven Arntzen holdt i går kveld et interessant foredrag i kringkastingen om «Rettsoppgjøret inn-til nu».

Etter å ha omtalt organiseringen av rettsapparatet fra by- og herredsrett over lagmannsrett til Høyesterett kom riksadvokaten inn på de resultater en har nådd hittil. Siden 8. mai har 24,000 landssvikere vært arrestert i kortere eller lengre tid. Av disse er 8000 løslatt, 950 har fått sin sak opp- og avgjort ved dom, mens ca. 15,000 fremdeles sitter arrestert som varetektsfanger. Politiet har dessuten foretatt en rekke ransakings- og beslagsforretninger. Frykten for at landssvikere skal få høve til å stikke unna sine eventuelle verdigjenstander skulle således være ugrunnet. Ved disposisjonsforbud og beslag har politiet så godt som råd er gardert seg mot dette.

Etterforskningen i landssviksakene er et meget omfattende kapittel. Bevismateriellet i hvert enkelt tilfelle må skaffes til veie fra de utallige arkiver en har til rådighet, og det gjelder å få alt samlet og korrigert før saken kan fremmes.

Til dato er det utferdiget 850 tiltale-

beslutninger for lagmannsrett og 2500 for herreds- og byrett, tilsammen 3350 saker. Det er pådømt 450 saker ved lagmannsrett og 500 ved herreds- og byrett, tilsammen 950 saker. Tallet av domfelte er imidlertid betydelig større, da enkelte av dommene omfatter flere personer. En regner med at det må behandles 5500 saker ved lagmannsrett og 18,000 saker ved herreds- og byrett. Det er meningen å avgjøre flest mulig saker ved forelegg, og i alt beregnes tallet av forelegg til 40,000 for hele landet. Dersom et forelegg ikke blir vedtatt må saken bringes inn for herreds- eller byretten. Hittil er det utferdiget 700 forelegg for hele landet, men det er nu gitt beskjed om å sette full fart i foreleggsakene, ikke minst av hensyn til de tiltalte selv. Det er selvsagt av den aller største betydning at de kan få saken sin opp- og avgjort.

Riksadvokaten kom deretter inn på rettsforfølgningen mot krigsprofitørene. Disse sakene er de vanskeligste og mest innviklede vi har. Det er nu sendt ut direktiver om hvordan en skal behandle dem som har tatt arbeid på tyske anlegg, og etter disse direktivene vil det bare bli reist tiltale mot personer som frivillig har gått fra fast, godt norsk arbeid for å ta beskjeftigelse hos tyskerne.

Det er videre sendt ut direktiver om at medlemskap i de forskjellige samband og yrkesorganisasjoner ikke skal gi grunnlag for straffeforfølgning, heller ikke medlemskap i Norsk-Tysk Handelskammer eller virke som AT.-befal eller herredsting- og bytingsmedlem. Likeledes vil det bli unnlatt påtale mot medlemmer av by- eller herredsting som ikke har protestert mot bevilgninger til frontkjemperkontoret eller andre nazistiske institusjoner, dersom det ellers ikke er noe å utsette på deres forhold. Mindre bidrag til NS. regnes heller ikke til de straffbare handlinger. Bidrag til frontkjemperkontoret og andre nazi-organisasjoner vil derimot bli gjenstand for rettsforfølgning.

Riksadvokat Arntzen opplyste til slutt at når en får arbeidsro, er det grunn til å tro at myndighetene i løpet av de første seks måneder vil komme så langt at en kan øyne slutten på landssviksakene. Når landssvikere har fått sine saker behandlet ferdig og har sonet sin brøde, gjelder det å ta dem opp i samfunnet igjen slik at de kan bli nyttige samfunnsborgere. Ingen er tjent med å skape en ny pariakaste i Norge.